

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Forum Competens Quæstionibus ex Universo Jure
selectis, atque ad praxin utilissimis illustratum, Seu
Tractatus Canonico-Civilis**

Friderich, Melchior

Ingolstadium, 1709

§. II. Utrùm in loco Contractûs ad dissolutionem agi possit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61662](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61662)

sed pone, Castr. n. 6. ac alij contra Fulgos. quòd venditor, si dicto modo secutus est fidem emptoris advenæ, eum in loco contractûs convenire non possit, tametsi is postea ad eundem locum, nondum factâ alibi solutione, revertatur: nisi, ut addit Castr. *in cit.* L. 19. §. 1. discedens emptor pergulam in loco contractûs servâisset. Idem porrò tradunt de venditore respectu emptoris quoad obligationem tradendi & evictionem præstandi. Similiter maritus de dote conveniri non potest, ubi de ea convenit, vel dotale instrumentum confectum est; sed solum in loco sui domicilij. L. *exigere dotem* 65. ff. *de Judic.* & fusè ibi Petr. Barbofa. Denique Legatus conveniri in loco contractûs tempore legationis nequit super eo, quòd ante legationem contractum est, sed jus habet revocandi domum. L. 2. §. 3. & 4. ac L. 8. ff. *de Judic.* Quæ leges quomodo conciliandæ sint cum L. *eum qui* 5. §. 1. ff. *de constit. pecun.* videatur Cujac. L. 13. *obs.* 17. & Petr. Barbol. *in cit.* L. 2. §. 3. à n. 141.

§. II.

*Utrum in loco Contractûs ad ejus dissolutionem
agi possit.*

SUMMARIUM.

176. *Varia opiniones DD. proponuntur.*
 177. *In loco contractûs quisvis conqueri potest, sibi non esse numeratam pecuniam. Et agere ad rescissionem contractûs ex L. 2. C. de Rescind. vendit. Nec non de nullitate contractûs. Et Redditoriâ vel Æstimatoriâ actione ex ædilitio Edicti. Imò etiam ad restitutionem in integrum.*
 178. *Respondetur ad opposita.*
 179. *Episcopus loci contractûs relaxare juramentum potest, ut impugnari contractus valeat. Nec tamen rescindere contractum.*

176. Ingens hæc diffidium inter DD. est. Communis cum
Bald.

Bald. Dec. ac Jafone, teste Oliva p. 3. de For. Eccl. q. 22. n. 8. & Brunnem. in L. 2. C. ubi & apud quem affirmat, in loco solum domicilij, & non etiam in loco contractus, ad hujus nullitatem, vel rescissionem agi posse. Forum competens agnoscunt etiam in loco contractus Covarr. L. 1. var. c. 4. n. 1. Molin. de Just. tr. 2. disp. 523. n. 23. Gratiani discept. for. c. 14. n. 22. Coler. de process. execut. p. 2. c. 1. n. 24. § 44. Prænob. D. de Bassis in 50. decis. Justin. decis. 4. n. 6. post Bart. Butr. Felin. ac alios, quos allegat Oliva l. c. Distingunt Petr. Barbof. ad L. 19. §. proinde. ff. de Judic. à n. 24. & Oliva l. c. à n. 9. & in loco solum domicilij rescissionem petendam affirmant, si contractus ex utraque parte fuit perfectus, v. g. si pupillus læsus in contractu cum auctoritate tutoris inito, aut Ecclesia in venditione bonorum cum solemnitatibus facta, restitutionem in integrum petant: agi verò etiam in loco contractus posse, si contractus ex utraque parte perfectus non fuit, v. g. si pecunia numerata non fuit, aut contractus ex aliquo capite fuit nullus, & de nullitate agitur. Sed & leges hinc antinomiam continere videri possunt: nam cit. L. 2. C. ubi & apud quem dicitur, pro restitutione in integrum adeundum esse *provinciae præsidem, in qua domicilium habent, quos convenis*: quo textu nituntur primæ opinionis DD. E contrario L. in contractibus 14. §. ult. C. de non num. pecun. statuitur, posse quemvis in loco contractus apud ejus Judicem conqueri intra biennium, sibi non fuisse numeratam pecuniam: quâ decisione se munit secunda opinio.

177. Ut ista ritè decidantur, inter varios casus distinguendum est. Et in primis ex cit. L. 14. certum est, in loco contractus conqueri quemvis posse ob non numeratam pecuniam. Ratio est: quia ibi, ubi convenit, pecuniam esse solvendam, quasi contrahitur ad reddendam syngrapham pecuniâ non numeratâ, & hac ratione eodem loco, ubi obligatio ad implendum nata est, peculiaris quoque & propria ad resolutionem ejusdem negotij obligatio nascitur. Certum est 2. ex recepta doctrina Bart. in L. 1. de SS. Trim. n. 20. agi in loco contractus posse ex L. 2. C. de rescind. vend.

vend. si quis in venditione læsus sit ultra dimidium justii pretij: eò quòd ex hac lege non absolutè agitur ad rescissionem contractùs, sed disjunctivè ad rescissionem vel supplendum pretium: & quoad forum respicitur contractus, eaque, quæ in ipso interveniunt: at læsio intervenit in ipso contractu. Certum esse videtur 3. posse in loco contractùs de nullitate contractùs agi, v. g. si usuraria pravitas intervenit, ut ait Brunnem. ad *cit. L. 14. n. 18.* aut si invalidus fuit ob defectum solemnitatis, dolum quoad substantiam &c. tum quòd eadem est natura distractùs & contractùs *arg. L. Pomponius 13. §. 2. ff. de acquir. vel am. poss. L. Exempto 11. §. 5. & 6. ff. de act. empt.* tum quòd ad Judicem loci contractùs pertinet cognoscere de valore contractùs, cum non possit compellere ad ejusdem implementum, nisi priùs constet de ejus valore. Consequens ex modò dictis & certum est 4. ex *Ædilitio edicto* agi posse *redhibitoria actione* ad rescissionem contractùs in loco contractùs: quia Judicis, in cujus territorio contractus est initus, est cognoscere, utrùm ob vitium rei in contractum deductæ *redhibitoria*, vel *æstimatoria* seu *quantò minoris* competat. Igitur duntaxat dubium est de remedio extraordinario restitutionis in integrum. Et hoc quoque nobili officio Judicis loci contractùs expediri posse ex dictis consequens esse mihi videtur. Nam si coram hoc Judice agi potest ex *L. 2. C. de rescind. vend.* non apparet ratio, cur non etiam ejusdem officium ad restitutionem in integrum implorari possit: tum quòd læsio, ob quam petitur restitutio, in contractu æquè intervenit, ac læsio ultra dimidium, ob quam ex *cit. L. 2.* agitur, & nullum inter unum, ac alterum casum differentia est, quàm quòd major læsio necessaria est ad agendum ex *cit. L. 2.* quàm quando petitur restitutio in integrum, & nonnunquam etiam per restitutionem in integrum non petitur rescissio contractùs, sed solum supplementum pretij: tum quòd in contractu tacita semper obligatio & quasi promissio intervenisse censenda est ad ea præstanda & resarcienda, quæ alterum alteri debere & præstanda esse æquus Prætor arbitratus

tratus fuerit; ac idcirco dum agitur ad restitutionem, ex ipso contractu agitur: tum denique, quod in loco contractus melior notitia ordinariè habetur de læsione facta & causâ restituendi, quàm alibi. Quam ob causam constitutum est *L. 2. C. ubi ratiocin.* ut qui administrationem gessit, in loco, ubi negotium & administrationem gessit, conveniri possit.

178. Neque obstat, quâ adversarij nituntur, *cit. Lex 2. C. ubi Capud quem cognit.* sic enim illa inquit: *consequens est, si de his (quæ ex transactione tradidisti) repetendis per in integrum restitutionem vel quamcunque aliam causam puta veris agendum, ejus adire te provinciæ præsidem, in qua domicilium habent, quos convenis.* ubi sub tõ *adire* non necessariò intelligendum est *debere*, sed intelligi potest *posse*, non excluso videlicet Judice contractus. Deinde tametsi lex diceret, domicilij Judicem adiri debere, hoc tamen solùm de eo casu intelligendum foret, quo reus in loco contractus non invenitur, uti præter alios explicat Covarr. *l. c.* Nec valet, quod illi hîc dicunt, hac ratione nihil speciale illâ lege statui, cum aliunde manifestum sit, debitorem in loco contractus conveniri non posse, nisi ibi inveniatur: nam negatur suppositum, quod Impp. ibi speciale quid statuere debuerint vel voluerint, notumque est sæpe unâ lege repeti, quod aliis jam decisum, vel ipso etiam naturæ lumine clarum est. Demum cum dicatur ibidem *vel quamcunque aliam causam*, sequeretur juxta adversarios, non tantum propter restitutionem in integrum, sed etiam ob pecuniam non numeratam, rescissionem ex *L. 2. C. de rescin. vend.* nullitatem contractus &c. adiri necessariò debere Judicem domicilij: quod falsum esse ex dictis constat.

179. Ex dictis consequens est I. quod cum Felin. Dec. Rom. Lap. ac alijs tradit Covarr. *l. c.* posse Episcopum loci, in quo contractus initus est, etiam cum extraneo, in juramento, quod contractui adjectum est, dispensare eum in finem, ut contractus impugnari & rescissio peti possit. Unde non apparet, quo jure Caldas *L. si curatorem 3. C. de in integr. rest. n. 31.* dicat, cavendum

dum esse ab hac Romani & Lapi doctrina, cum tamen ipse *l. c. n. 30.* tradat, in loco contractus restitutionem in integrum peti posse: nec enim ratio reddi potest, cur Judex loci contractus hanc restitutionem facere valeat, & non etiam Episcopus ejusdem loci juramentum ad eum finem relaxare: ideo enim Judex contractus restituere in integrum potest, quia potest ad contractum observandum compellere; atqui hoc ipsum potest Episcopus per censuras, si opus fuerit. Quin tradunt Felin. Alex. Jas. Bald. & Castr. apud Oliva *cit. q. 22. n. 12.* posse coram Episcopo, qui absolutionem à juramento dedit, agi ad ipsam rescissionem contractus jurati etiam inter laicos initi: eò quòd Judex preparatorij sit etiam Judex causæ preparatæ. *L. Ordmarij 13. C. de rei vind.* Verùm hanc doctrinam non immeritò rejicit Covarr. *l. c. n. 8.* & ipsa praxis: nam absolutio à juramento, quæ purè dependet à potestate spirituali, absolventi non tribuit jurisdictionem ad cognoscendum de re purè temporali inter laicos. Neque simpliciter & absolutè verum est, Judicem causæ preparantis esse Judicem etiam causæ preparatæ: ut probat *Lex 1. C. ad exhibend.* Neque contrarium asseritur *cit. L. 13. C. de R. V.* nam in casu hujus legis Judex causæ preparatoriae erat simul Judex competens ad causam preparatam, ut notat Covarr. *l. c.* Consequens est 2. quòd quis repetere possit indebitum, ubi illud solvit, tametsi non sit forum rei. *L. qui loco 27. ff. de conduct. indeb.* & ibi Gloss. Costald. in *L. 19. §. si quis. ff. de Judic.* Matth. Steph. *L. 1. de Jurisd. c. 29. n. 29.*

S. III.

An debitor in loco Contractus conveniri possit, si ibi non reperiatur.

SUMMARIUM.

180. Nemo in loco contractus conveniri potest, nisi ibi reperiatur.
181. Nisi sit simul locus domicilij.